

ایلوپنہ خاتیا

2 میکو پنہ

خزم: غمخوار نے کن خنک خرمینکی ء
(ڈاکٹر منیر منفی)

خزم: ہزار غم توں غمخوار اس گوبان
(ڈاکٹر سعید تبسم)

3 میکو پنہ

خزم: ادب ناسگر
(امد سنج)

4 میکو پنہ

خزم: غمخوار مدام حیات ء
(یوسف عجب)

5 میکو پنہ

خزم: غمخوار ہنا حیات سلیس
(واجہ لطیف الملک بادی بلوچ)

6 میکو پنہ

پن اٹ شہید پرو فیسر غمخوار حیات نا: رخشان ناستار
(نذیری)

7 میکو پنہ

یات: گورچ آگوند ء شرہ اس
(حمید عزیز آبادی)

8 میکو پنہ

افسانہ: کنا مرک آکس بتو.....
(غمخوار حیات)

ہفتئی

All About #Brahui

کوئٹہ

براہوئی نابابت
براہوئی ٹی

تالار

پد ننے آن دا شعر آک ویران مرور
مہروان آتا مہر آک ویران مرور
نن کن ارمان کرور دا نوشت آک حیات
دا غزل نظم و بحر آک ویران مرور

غمخوار

شینکار روشونکار عبدالحفیظ قلات پرنٹرز ٹیبل روڈ کونڈھان ہینک کرسا 302
فیز 1 پونیورسل کمپلیکس جناح روڈ کونڈھان تالان کرے

.....ڈاکٹر منیر حفی

تیرہ۔ بخشدہ اس کرے پارے، تو کم
آک نامون آٹو۔

شہید تینا نظریہ غاسلوک ۽ بندغ اس کس۔
اس دے اس ٹریننگ نا شیڈول اٹی
بلوچستان اسمبلی نادورہ کس۔ ہیروے گڑاس
ایم پی اے تون ملاقات مس اوگڈ سرائی
اسہ گروپ فونو آئیکن کل اسمبلی نا ماڑی نا
مون آسلیسن۔ ڈاکٹر مالک بلوچ ایم پی
اے کس اوڑتون گروپ فونو بلوٹی کس، غمخوار
صاحب فونو کن گروپ اٹی سلٹو۔ ای
پاریٹ تے، سر برک سلہ۔ ورنڈی ٹی
پارے۔ ای اوڑتون سیاسی و نظریاتی
اختلاف تھو فونو بلوچہ۔

اسل باورینگ اف کہ اسہ بندغ اس نے
سہب اتون مینج کے و نیمروچ آ شہید
مرے۔ زندگانی نا بے وفائی محبوب نا بے
وفائی آن ہم گدرہینے۔ غمخوار نادان ہنگ
بھلو واقعہ اسے۔ اسٹ آک نے کن مونجیا
۽۔ اللہ غان دعا ۽ نارا و خاہوت ۽ صبر
ایسے، و بہشت نا پھل آتا نیام اٹی مرلیں۔
☆☆☆☆☆

خزم

غمخوار نے کن خنک خرمینکی ۽

ہند افسانہ ولدانا اونا افسانہ غا تا کتاب اٹی
شہید مس۔ تاریخ اونا شہادت نا کہانی ۽
اسہ دے اس شام انا ارغ آن پدغم انا
بلڈنگ نا چینی ٹی تو لوک کس ای اودے
پاریٹ، ای غمخوار اے چا وہ محمد خان ۽

براہوٹی افسانہ ٹی کہہ گڑنگ یا افسانوی
کہہ اس تفنگ و تخلیق کنگ اٹی ہر ان شہید
غمخوار تون کس پین براہوٹی افسانہ نگار آک
اونا ہند آفن اتون ہنگ کہہ۔ شہید ہمو
نوشکار کس کہ اوڈیلی لکھا کہ ادب نا ہر
صنف آطیح آزمائی کرینے۔ اسہ وار اس
کنے آفسانہ اس تینا راہی کرے ودانا شہی
بوزی نا بارواٹ کنا خیال آتیکن کنے فون
کرے، ای ہند افسانہ نا بارواٹ پاریٹ
کہ داٹی چٹ اس دن کہ چٹ اس دن کر۔
وکنے ہندن لکنگ ۽ کہ دا احمد ہمیش نا افسانہ،
کہانی مجھے لکھتی ہے، نا ڈیک ۽ ایٹک۔ تو
پارے، سر دا افسانہ کنا مون آن
گدرہینگتے۔ وای دادے خواٹٹ۔ اونا

بارغخوار نے آن پدیرنے سہب سلامتی نا
مینج وکھو اس راہی کرو؟ ای سہب اتون
وختی نیٹ، موبائل ملوٹو، اگہ ملاٹو تو بیرہ
شہید نا سہب سلامتی نا مینج نا ورنڈی ٹی مسہ
خیسن ۽ گلاب راہی کنگ کن نیٹ ۽ ملاٹہ۔
ولد اہند کرینے۔ اگہ وخت اس کنایات آن
ہنوس تودہ، دو ازادہ بچہ غا ہم اونا ورنڈی
نامہ خیسن گلاب نا پھل راہہ کرینے۔ اسہ
وار اس ہندن مس کہ اونا ارادے سہب
سلامتی نا کھو بتو، ای اوڑکن گلاب نا پھل
آتے راہہ کرینے کہ نو غمخوار غصہ کروولے
مسٹیکو دے اونا سلامتی نا مینج بس اوکنا
ایمان ہند اس کہ سنگت است اٹ کتے۔
آہ، غمخوار نی کہی سال آتیاں سنگت آتے
سہب سلامتی نا مینج کرسا سس۔ نا مینج آ
داسن ہبل کرین۔ ایو نا سلامتی نا کھو نا
فونو ٹی پوٹکن آپن آک پوٹکن آدرخت
آن ڈغار آتوگ ۽۔ دیر ۽ ساس کہ دا
پوٹکن آپن آک براہوٹی زبان و ادب کن
شوم سختی اینا علامت مریرہ ہرا کہ ہشت

خزم

ہزار غم تون غمخوار اس گوہان

او غمخوار حیات کس۔ کنے جوان یات ۽
2018ء اٹی ادبی پروگرام کوٹہ ٹی کس اونا
کپیئرنگ ۽ غمخوار کرے۔ اونا توار اٹی اسہ
کینی کس۔ اسہ ہینی کس۔ اونا انداز
اٹی اسہ وقار اس کس۔ اونا لوز آتیبی اسہ
بردباری اس کس۔ اوکس کہ چچ ادبی مجلس
غمخوار نارنگ اٹی زیہد اس کس۔ غمخوار حیات
ہر کس ۽ ہر بندغ ۽ تینا زاویہ اٹ گم کرینے۔
ای تینا سنگت، استاد و ہوشخصیت ۽ گوہانٹ
ہراڑان کل آن زیات ای متاثر سٹ۔
غمخوار حیات کس، تو کم رابطہ غان پدغم است
۽ سیواس کسکہ۔ اسہ ہمو سہو ہم کشکانے۔

مس۔ کنے یات ۽ ہراہم اٹی تینا شعری مجموعہ
”پت آتا پھل“ ۽۔ غمخوار حیات آ اصلاح
کن راہی کرینے تو غمخوار پارے کہ نا
شاعری آن زیات نثر اٹی گرفت زیات ۽۔
کنا سلاہ دادے کہ فی زیات کوشنت نثر
اٹی کرے۔ ای غمخوار نا شخصیت آن آخ متاثر
سٹ۔ دانا اندازہ ڈازان مریک کہ اوکان
پد پیست سال مریک ای انت اس کہ لکھاٹ
تو نثر اٹی لکھاٹ۔ اونا ہمو اسہ ہیست کنا ایو
اسکان است آتخو ۽۔ اگہ ای راست پاو
کہ براہوٹی زبان نا ادبی بندغ آتیاں ای
کس انا بے انتہا شخصیت آن متاثر سٹ تو

.....ڈاکٹر سعید تبسم
دژد بیان منگ یک و لے غمخوار نا ڈکھ انا
بیان کن کن تون ایو لوزاف۔ اسہ بندغ اس
کا کہ تینا ارے ویران یک اسہ بندغ چچ
راج ۽ ویران و ماتنی یک۔ غمخوار اٹی بندغ
آتیاں کس۔
کنے جوان یات ۽ بھاز سال مست سوراب
اٹی اسہ ادبی مجلس اسے ٹی غمخوار حیات تون
کنا اوکیو درستی راستی مس۔ ولد اسہ وار اس
2018ء ٹی کوٹہ پریس کلب اٹی گدان
ادبی دیوان نا ادبی مجلس اٹی اوڑتون اداری

ہر دژد انسان تون بیان منگ، بھاز جاگہ غا
لوز آک چہ، بیرہ آڑسندہ غا ک سلہ۔ ہر
دژد اکن ہو غنگ منگ، جاگہ اس خویک
آک بارہ۔ تینا غمخوار ۽ ہمو تم گوہان ہراہم
خن تیبی خویک الو۔ ہراہم لوز آک چپ
نسر۔ ہراہم است آک کپ نسر، آڑسندہ
غاتیاں است پرس۔ غمخوار نا جتانی ہرخت آ
است ۽ سرنے۔ ہر سید ۽ جمیرتس۔ خویک
بارس۔ لوز آک چپ کریر۔ دا ہمو کیفیت ۽
ہراہم لوز آک و دژد اسے آن پد مریک۔ دا چکو
ڈکھ اس لوکہ اراخو یک شون چپ کین۔ دا
دن ۽ ارمان اس لوکہ ارا لوز اٹی دارمان ۽
بیان کین۔ ولدا است آن دین۔ داراجی
ڈکھ اسے۔ ہراہم اس یات مرو ۽۔ راج انا
استار اس گم مریک تو تہاری زیات مریک۔
غمخوار حیات اسہ دانشور، قلدکار شاعر و تینا
راج انا فکر اٹی ڈب بلوک ۽ بندغ اس کس۔
اونا کمتی اسہ مد اس اسکان
محسوس مرو ۽۔ دن کہ ای مہالو پاریٹ غم انا

بچہ و پیست و یک منٹ آکنا وٹس ایپ
بریک و ایو چھٹی نا سوب آن ای ہرے آ
بش مسٹ اونا ورنڈی ۽ وہ ہشت منٹ
آتس۔ و لے پیست کم ایک آمو بائل ۽
ملگ تون غمخوار نا شہید منگ نا خبر کنے ارا
منٹ اسکان کنا جان آنا سیک ۽ یلہ کرے
خنک خرمینکی مسر، است اٹی ہندن ۽ کیفیت
اس بش مس کہ چچ آجان بے سیک کس و با
آن ہیست پیش تمنگ نا ہم کہی منٹ
اسکان جیرت متو۔
غمخوار ۽ شہید کروک آدوشالہ کہ شل مرلیں،
پنس۔ نے فاج مرے۔ ہمو روح نی ہرا ظلم
۽ کرلیں، نے آسی ۽ غلٹ اس بلے۔ نے
ہڑی ۽ چک اس باخلے۔ نا نظر نا دیدہ
کاہے، شمالہ نی کور مرلیں۔ نی و نا نسل خیر
خپیرے، شمالہ نی بر باد مرلیں کہ فی دن ۽ ظلم
اس کرلیں کہ براہوٹی نا ہڑدے ٹی آ
نوشکار، کہانی کار، شاعر و دانشور ۽ مش تا
گواچی کرلیں۔

..... امدل سمیع

ای ہڑدے ناوڑاٹ۔۔۔ سوشل میڈیا یا
وخت تیری کن دم اس ٹوسٹ، نواژند انگا
ذہن اٹ شعوری فن اس ودی مرے، نوا
گچین ء چار خبر دنیا ناگردش اٹ مریر
مگر۔۔۔۔

او مگر اولیکو پوسٹ غمخوار نا شہید متنگ نا
ڈس ء یتنگ نس، ای بے باور خدا خدا
کریٹ کہ دا دروغ اس مرے۔ ولے
ارٹی پوسٹ سنگت خالدی ناکس کہ او ہم
ہندا ڈس ء یتنگ نس۔۔۔۔

دوارہ ای زواس رحیم زام ء مینج کریٹ،
اوڑان ہم سہب سلامتی نا حوال دو
بتو۔۔۔۔

دوارہ سُم کاری۔۔۔ دُن انگا سُم انتنے رد
کپک، انتنے چرک اٹ بے رُخ گم گار
مفک، انتنے کہ او باشعور ورا ہشون اسے نا
رنداٹ بریک۔ اخر انتنے خلوک آنا خنک
کور متوس، اخر انتنے اودے لوڑ و طوفان
اسے نابا سُن انگا تہوش لگو۔۔۔ انتنے کہ
او ادب نا سنگر ء ویران کنگ کن
بسوس۔۔۔

ایونون براہوئی ادب نا سنگر ء گو بان، ہرا
نن کن چلتن و بگیزی نا بوز جیرت آتا چیدہ
کس۔ ولے اونا علم و بصیرت۔۔۔ مَر
ہنگ سلامت ء۔۔۔

ایون پارہ کہ۔۔۔ سقراط زارانا پالہ خان
زندہ و لافانی ء، ہندا وڑاٹ کنا غمخوار ہم
حیات ء۔ اونا کڑدارنا است اٹ لافانی
زندہ ء۔ انتنے کہ سہبہ انسان نا ساہ ء
ہلیک ولے اونا کڑدار و نظریہ ء کس فنگ
کپک۔۔۔

ایون کئے شہید نا دیدار نصیب متو دا کنا
بدختی ء ولے اوڑتون علمی سفرنا ہمراہی
ضرور کس۔ بھاز وخت زندانا انتنی تا
سوب آن اوڑتون حال احوال متو کہ گڑا او

تھیٹ حال احوال کرسا ننے است آ
شانا کہ۔ دا اونا فکری و نظریاتی وابستگی
کس، اونا ادب دوستی و انسان دوستی کس کہ
نارا ہشونی ء ہر ہموڑے کرکیکہ، ہرا تم کہ

خزم

ادب نا سنگر

قلم ننا وڈا آن تما کہ۔۔۔
دا جتا ہیت اسے کہ ای اونا ہیت ء بھلو نہ
ولے ہرا تم کہ دک کنگہ گڑا اوڑان
بشنداری ہلکہ کہ ای غلط نسٹ۔

کنا اوڑتون رابطہ نفسیاتی ہمراہی زیات
اس، انتنے کہ ای حساس و نفسیاتی بیمار
زیادہ اٹ۔ او کئے پاریکہ۔۔۔ نی جانی
نفسیاتی بیمار اُس یا کہ نا ذہنیت دا وڑ جوڑ
ء۔۔۔۔؟

یعنی کن تون اداکاری کنگ تو افیس۔۔۔
کن تون جواب الو بیرہ ورندی داکس
کہ۔۔۔ ہرا زدے آتینے سر پند مسٹ
گوانے پاروٹ مگر اوکان مست بے
جواب ننے آن موکل کرے۔

اسے دے ای اوڑان موکل خواہسٹ کہ
نے کن لقب اس ہرہ، امر ء۔۔۔۔؟
او نمن متو مگر لقب آن ضرور نمن مس۔
انتنے کہ ای اوڑکن براہوئی ادب نا بادشاہ
لقب ء اونا علمی سفر آن ہرا سٹ ولے او
نمن مرسا پارے۔۔۔

کئے تاج و سرتاج کون آ لقب دوست
ہنگ، ای تینا عاجزی آ خوش اٹ۔۔۔۔
دوارہ ای اودے حیات دی ماسٹر
پاریٹ۔۔۔ داڑان ہم نمن کس کہ۔۔۔

کفایت کرارنا کڑد و گشا دمے۔ دا ہم
راست ء کہ زندگی ارے تو مرگ ہم
ارے۔۔۔۔ ولے بھاز بندغ ہندن ء
ہم مریرہ کہ اوقا مرگ آسال آتسکان ہم
باور ہنگ۔ آہ۔۔۔ حیات۔۔۔ ای
دا سکان ہم بے باور اٹ۔۔۔
ای درونا سے بے باور۔۔۔

آہ! غمخوار حیات حیاتی
سکندر ساک

رینگا خبر یار اینو
خلنگا کہ غمخوار اینو
گلستان ویران مس وا
گلاب اس وا کشکار اینو
کسفر روشن چراغ ء
تہاری او بشخار اینو
خوشنکی ارے ہراسہ خن
غم اٹ تے ارے شار اینو
ارے ماتمی ہراسہ است
پدا کونٹ شانار اینو
گمان اٹ بنگ بچ مروڈن
ارے است گشکار اینو
حیاتی حیات ء سکندر
تینا فکر اتون چار اینو

خنک خُو بنگ تھیو۔۔۔۔

اوڑے حیات۔۔۔ اسے دے نی کئے
آن کنا آئیڈیل ناسوج کرلیں۔۔۔ ای
ناون ء ہلکت۔ نی خسا پارلیں۔۔۔ چُپ
کراڑے امدل سیاستدان اسے اُس،
بندغ نا نفسیات اتون گوازی
کیسہ۔۔۔۔

ای جک جواب اٹ پارٹ کہ۔۔۔ ای
نے آن ہیل کریٹ۔۔۔ نی ہم مسخرہ
کرلیں پارلیں کہ۔۔۔ دا ہیت ء پین
کس اتون پاپیں۔

مگر اینو۔۔۔ ای لکھو پین انت لکھو۔۔۔
منہ لوز نا تخوک ء نسرہ، ہمو فتنے راج کن
نیکی کریٹ۔۔۔ دعا ء بہشت نا بھل
آتھیٹ مشغول مرلیں، شاہد ہموڑے نے
تون ملاقات مرے۔ اللہ نا باہوٹ
حیاتی۔۔۔ اللہ غاسفاروک۔

☆☆☆☆☆

..... یوسف عجب

شش ٹو ہشت دے مُست باوہ جان ء
اسکلکونا قبرستان اٹی جہہ و جاگہ کنگ آن
پد آسہ دے مُست ولدان بھلا الہ عمر جان ء
ہم باوہ ناخوک آجہہ و جاگہ کریسن۔ ڈرڈ
اناداریہ، سچانا مری کنے پین زور کنگ اٹی
کس۔ مرک انا ارمیکو دے ہڑ زخواہی کن
بروک آٹولیک مروک آن بنگ اٹی
سره۔۔۔ دعا پاتیا بر جاس۔۔۔ کناخن
تیٹی بیہ الہ عمر جان ناگڈیکو دیدار سلوک
کس۔۔۔ اوڑتون ادار ادار انا مست انا
ہیت آک، اونا گچین آگپ آک، اونا
پنت وشون آک، اونا پنج زبان آن زیات
کمال اٹ ہیت و گپ، اونا خوشخطی نا
شوق، مخلوق ء شیر و شکر کنگ نا کوشت
آک جوان یات بنگ اٹی سرہ۔۔۔ یگدم
الہ اسے ناما اس کناخوک آس ٹوس۔۔۔
ہبلکہ و خیران کوزوک آجوڑتون کنے آن
مخوک مر سادا اُسٹ ہسون انکا حوال ء تس
کہ غمخوار حیات ء سُم تا گواچی کرسا نوشکے ٹی
شہید کرینو۔۔۔ کنے باور بتو ای پاریت
کہ داسٹی ء ہیت آسے، ولے الہ ناما کنے
باور کرفنگ کن پارے، ”اللہ غائب کنے
داسہ شال آن فون آپاریہ کہ غمخوار ء شہید
کرینو۔“
کنے ہندن لگا کس پاسے سُر ف دیر کرسا کنا
خف تیٹی شافانا۔۔۔! زبان گنگ
سلیس۔۔۔ بنگ دوک چٹ بست
سلیس۔۔۔، جٹ اسے کن ای تیتے بے
ست ما زشت کریٹ۔۔۔ ٹھی آچک
آنارکنے ڈرڈ اس پلویڈ کرے۔
باور بنگ الوکہ غمخوار دن رُو جتا مرو۔۔۔
پست و پنج سال مست جوڑ مروک آدا
سنگت اینو امر دن زومہ دھرتی ناخب اٹی
خاچو۔۔۔ سگتی ہم ہندن کہ آسٹ رخشان
اٹی ٹولوک تو ایلو سراوان اٹی ولے ادبی
خوکی کچ آن زیات کیب، بھلا ایلیم آن
زیات مہر تروک۔۔۔، ناز کرسا لاڈاٹ
کاریم اسے نا پاریتہ توتینا و س انا کچ زوہمو
کاریم نمسکہ۔۔۔ کتاب اسے نامعلوم اداری

خزم

غمخوار مدام حیات ء

گوہاسٹ یا کہ غمخوار ء۔۔۔
غمخوار نا کتاب آک کنا مون آتخوک سر،
خنک زیٹ ہندا کتاب آتیا، ارمان و ڈرڈانا
بھری اس کاٹم ء سفا پر غنگ کن بنگ اٹی
نمکہ کہ ایسا سوچا کہ دا کتاب آک بیہ
پنہ و گتہ تو افس بلکہ دا غمخوار نا بشوک آ
شعوری کاریم تا ریبہ ء۔۔۔ دافتنے ٹی
غمخوار مدامی زندہ ء۔۔۔ اونا کڑد ساندہ
زندہ سلو۔۔۔

تو گڑا ای انت اسے کن دن ماتنی
اٹ۔۔۔؟

ای تیتے آن سوچ کریٹ۔
گڑا بیہ اسہ جون اسے نا جتائی مکہ بندغ ء
مرک انا گواچی کنگ یک؟
ولے ای تیتے درندی تنگ کتھ۔

ای بیہ دا سوچاٹ کہ غمخوار نا کڑد و کار
اودے مدامی حیاتی بختا نے۔۔۔ بایدے
کہ ای غمخوار ء مرک انا گواچی پاپر کہ پین
کس کنے خجالت کپ۔ ای ہم درست
سر پندر سرتیتے او کریٹ۔

ولے کنا مون آتخوک کتاب آک کنے
تیتھ پانگ اٹی سر کہ غمخوار فانی آزند آن
آبری زندا ناہمہ غاروان مسے۔۔۔ داسر اد
تینا پوسکن آزند اتون ہر ہمو ادب دوست،
زبان دوست و ڈنار دوست آتون ٹولوک
مرو ہرا کہ علم و ادب کن ملاس ء۔ غمخوار

ہڑدے اسہ شاعر، افسانہ نگار، انشائیہ نگار یا
پوکار اسے ناروشم اٹ نانیام اٹی ساڑی
مرو۔۔۔ گہس کہ کس اونا افسانہ غاتے
خوانو تو غمخوار اوڑتون ساڑی مرو۔۔۔
غمخوار نا شاعر یک ہر زبان آتیت مَرور،
خانوٹ آک اونا شاعری تے ٹی اودے
پشا کرور۔ اونا ہر نوشت اونا ہر دور اٹی
ساڑی منگ نا شاہدی ء تیتھ ترو۔ اونا ہر
کتاب تیتھ اسہ راہشون اسے نا کڑد ء ادا
کرو۔

ای غمخوار نا کتاب آتے سینہ غا خلک،
خونگی کن تون بشدہ کریٹ پاریت کہ
زبان و ادب نا ڈرڈ ء کونک آغمخوار تارن نا
ہمو بوزی آتوسے ہرا دے داسہ وخت اس
ہم زوال بفرور۔۔۔ غمخوار مدام حیات سلو۔

سارو بے ساری نا حال اٹی، اُف، ارمان و
آڑسندہ غاتون ای تینا چکا کتاب جہہ ٹی
غلغلو آخن تون ٹولوک سٹ۔ ہنداڑے
غمخوار حیات نا کتاب ”گڈیکو“ آ نظر
تما۔ ہرا میز آتخوک ہمو الوکیو کتاب آتیتھ
کس ہرافتے دامند وخت تینا خوانگ کن جتا
کریٹ، کتاب ء ہر فیٹ پنہ پنہ کنگ ء
بنا کریٹ تو کنے ہندن مارشت مس کہ
غمخوار کتاب نا ہر حال ء تینا تواراٹ کنے
پانگ اٹی ء، ہندن لگا کہ ہندن باشت
آتیا جو کہ ای واوہیت کنگ اٹی اُن۔۔۔

جٹ اسے آن پداست و تارو، کتاب جہہ
ٹی تھوک کتاب آتیا غمخوار نا کتاب آتے
پنگ نا بنا ء کریٹ۔ تو اونا شاعری نا
کتاب: ”اُسٹ انا سیجا، ورد، خویک آتا
سفر، مہراں، نوکاپ“ ء جتا کرسا میز انا سہ
کند آتختا، ہندن افسانہ نا کتاب آتیتھ
”چیدہ، زند زندان اسے“ تون اوار اوار
”ٹیمبو، کسر مونی کاک، براہوئی مثل
آک، کنا داغستان، براہوئی الہی کسہ
ناک، کفایت کرار۔ کڑد و گشا، کٹ خانہ،
بانی کنا کنا وطن، جہل تھوک آ میٹ تارند
اٹ“ پنی آنشری آ کتاب آتے گچین کرسا
اونا ایلو کتاب آتون اوار کریٹ۔۔۔ کنا
خنک کتاب آتے ٹی سخت سماف کانت
اس پنگ اٹی سر، سماف کہ ای تیتے

مون آبرو۔۔۔
دا روشن آچراغ ء جٹ اسے ٹی گل
کنگ کس۔ اونا سال آتا خواری تے اسہ
جٹ اسے ٹی خاک اٹی اوڑدہ کری، اونا ن
تا بے تہی، اونا ٹو تا ٹو سر حال آتیا خوانگ و
نوشت نا کاریم تے بے بھرم کنگ کن بھاز
بھلو گام اس ہرنگ کس۔۔۔ داروشن آ
چراغ کہ علم و ادب نا پڑا آراہشونی کنگ اٹی
کس، امر زو اودے گل کری۔۔۔ اواک
جٹ اسے کن ہم سوچتے کہ اینو ننا مون
دا سوگو آعلی آ بندغ اسہ دے ٹی جوڑ
متویس ولے ارمان کہ نہہ سم تا گواچی کرسا
زبان و ادب نا دا خیر خواہ ء ننے آن بھاز مَرور
دیر۔

ای داسہ تیتے اسہ ماتن نا جہہ آ ارامتن اٹی
ٹولوک سر پندر منگ اٹی سٹ، غمخوار نا غم
کنے آ بھاز کین تمنگ اٹی نمسکہ۔ شام
اسکان ہڑ زخواہی کن اسکلکونی ٹولنگ آن
پد دے کی ہنگ تون ای قلات آمون
کریٹ۔ خلق آسر مسٹ تو سوشل میڈیا دا
درد ء پین زیات کرے۔ نوٹھے آن بروک
آحوال آک غم تے زیات کنگ کن کم
الوس۔۔۔ موبائل نا سکرین آخنک زیٹ
خلوک سر۔۔۔ آڑسندہ غان بیدس کن
تون پین بچ الو۔۔۔ دَاخس ہم جیرت
الوک مہ لوز نوشتہ کیو۔۔۔

.....واجبہ لطیف الملک بادی نی بلوچ

(چیرمین بلوچی پبٹ وپول لہزائی گل
نوٹکے بلوچستان)

غنخور حیات نا اصل پن محمد خان نسکہ، وادنا
قلمی آپن غنخور حیات نس، و ہندا پن ء او
مونی دنگ کن اسہ نیم کرن اس گدریئے و

گوری مس، 25 مارچ 1975ء نادے
خلق کلی مینگل محلہ سیدان اٹ خولجہ
عبدالجمید اللہ دادزئی ساسولی بلوچ نا
ارائی ودی مس، خوانگ و تعلیم نا بناع تینا
خلق انا بواز ہائی اسکول بازار نوٹکے آن
کرے، اوکان پدایف اے، بی اے بواز

ڈگری کالج نوٹکے و ایم اے براہوئی و ایم
فل جامعہ بلوچستان کونہ غان دوئی
کرے۔ اونا ایم فل نا سر حال ”براہوئی

مزاحمتی شاعری“ نسکہ۔ اولیکو وار اوسول
ہسپتال نوٹکے ٹی ڈپنسری ٹرینی نا کاریم ء
1995ء اٹ کرے، اوکان پدائی ڈی

ایس پی نوٹکے نا دفتر اٹ سوش آرگنائز
نا وڈا اٹ 2004ء آن پلیس 2005ء
اسکان خدمت کرے۔ اوکان پد پبلک

سروس کمیشن نا امتحان ء پاس کرے۔
بواز ڈگری کالج نوٹکے ٹی 2014ء ٹی
لیکچرار لگا و ہندا کالج اٹ 2018ء

اسکان تینا پوسکن انکا چین ء براہوئی زبان
خولے۔ اوکان پد ستمبر 2018ء ٹی اونا
بدلی بواز اشتر کالج بروری کونہ غاس،

ہندن اونا پین جاگہ ہم بدلی مرسا
کرے۔ اوکان پداو واپس بواز ڈگری
کالج نوٹکے آ بس۔ و ہندا اے او تینا

راج انا چناتے خوانفنگ اٹ دوگٹ
نسکہ۔
اوتینا لوزاکی زند انا بناع 1990ء اٹی

کرے اونا اولیکو شاعری ہفت روزہ اہلم
مستونگ اٹی شینک مس، و داژان بیدس
ہندا ہفت روزہ اہلم مستونگ اٹی اونا اولیکو

افسانہ ہم شینک مسک، اوکان پد 2004ء
اٹ براہوئی نا پنی ہفت روزہ ”مٹار“ اٹ
تینا لکھنگ ء بنا کرے و 2026ء اسکان
اونا نوشت و رجا تک آک برسائے۔

خزم

غنخور ہنا حیات سلیس

”مٹار“ آن بیدس اونا نوشت آک مسہ
توئی چراگ نوٹکے، ہفت روزہ بڑو، کوکار، و
ایلو حال تاک، ماہتاک آتیشی بسو۔ غنخور
حیات نا شاعری و نشر انا کتاب آتا پتک دا
وڈوڈل اٹی ء، داقتی ترجمہ نا کتاب آک
ہم ساڑی اریر:

(1) است انا سچا (براہوئی شعری مجموعہ
شینک سال ستمبر 2001ء شینکار راسکوہ
ادبی دیوان نوٹکے

(2) ورد (براہوئی حمدیہ، نعتیہ مجموعہ)
شینکار راسکوہ ادبی دیوان سال اکتوبر
2014ء

(3) خوبیک آتا سفر (براہوئی شعری
مجموعہ) شینک سال اپریل 2015ء
شینکار مہر در پبلیکیشنز

(4) مہروان (براہوئی شعری مجموعہ)
شینک سال 2022ء اوتان کلچر اکیڈمی
نوٹکے

(5) نوکاپ (براہوئی شعری مجموعہ)
شینک سال 2019ء اوتان کلچر اکیڈمی
نوٹکے

نشر اٹ شینک مروک آکتاب آک
1- ٹیمبو (براہوئی انشائیہ) شینک سال
نومبر 2015ء شینکار براہوئی ادبی
سوسائٹی کونہ

2- چیدہ (براہوئی افسانہ) شینک سال
2011ء ستمبر شینکار مہر در پبلیکیشنز

3- کسر مونی کاہک (براہوئی مضمون)
شینک سال فروری 2017ء شینکار مہر در
پبلیکیشنز

4- براہوئی متل آک (براہوئی تحقیق)
شینک سال 2017ء شینکار ہائیر
ایجوکیشن اسلام آباد

5- کنا داغستان (رسول حمزہ) براہوئی

بلوچی شاعری) براہوئی بدل، شینک سال
2024ء شینکار بلوچستان اکیڈمی تربت
14- تہل تموک آمیش تارنڈا (سفر
نامہ ترکمانستان یار جان بادی نی) براہوئی
بدل، شینکار رزندا اکیڈمی نوٹکے

غنخور حیات نا شاعری و نشر انا کتاب
آتین بیدس پین ہم اونا کتاب آک اریر
ولے اوفتے مونی اتنگ کن دا بے وفا انکا

زند اودے پین موکل تنو، اگہ اونا سن
شاعری ء ہرن گڑا اوتیشی حسن و عشق انا
روایتی شاعری آن بیدس، راجی، وطنی،
ترقی پسندی، انقلابی انکا پر مہرا انکا ہیبت

آک سنے دو بریرہ۔ ہندن اوتینا دورانا
ہڑ و جبال آتے ہم تینا غزل آتا شیخ جوڑ
کرینے، واگیت ہم پارینے، بلکن راستی
اٹ اگہ ہنگے اوتین کن براہوئی لوزا تک

اٹ اسہ بھلو ہندو مقام اس جوڑ کرے، اونا
شاعری ٹی فن، فکر و خیال آک تینا مٹ
تینٹ ء۔ اونا کڑد و گشادہ دن کن کسر نا اسہ

چراغ اس پانگلک۔ او اسہ امن پسند ء بندغ
اس نسکہ و اودے ساز و زمیل کچ آن
زیات دوست نسکہ و اوتینا راج انا بلوچ

گلوکار آتے کن غزل و گیت و خلقی شہیر
نوشتہ کریکہ و اونا غزل و گیت آتے
براہوئی زبان نا بھلا شہیر جن آک پارینو۔

غنخور حیات راسکوہ ادبی نوٹکے نا چیرگیج
اٹ ہم تینا لوزا کی کاریم تے مونی درینے،
ولے راسکوہ ادبی دیوان نوٹکے نا لوزا کی

سنگت آتھون اونا سنگت ہرے اسکان سلٹو۔
و او راسکوہ ادبی دیوان نوٹکے ء الا و تینا
لوزا کی کاریم تے مونی دنگ کن اوتان کلچر

اکیڈمی نوٹکے نا بند اے و سخاو ہندا نارداٹ
بھاز تندی اٹ تینا ہم خیال انکا لوزا کی
سنگت آتا اوری اٹ لوزا کی کاریم تے

مونی درسا نسکہ و او بھلا بھلا مشاعرہ و
سیمینار آتیشی ہم شہر بلکہ و تینا خیال آتا
زبا آتے شاعری اٹ چٹ نسکہ و داد

بلکہ و کنا اوڈون ہروخت نیاد مسکہ۔ ای و
او اسہ جاگہ زندانہ ہوئل اٹ چا ککنہ و
بلوچی و براہوئی لوزا تک نازی آہیبت

کریند۔ اونا ہندا سوچ نسکہ کہ کنا راج انا
8 میکرو پینہ غا برجاء

رجا تک شینک سال 2018ء شینکار
سنگت اکیڈمی آف سائنسز کونہ

6- براہوئی اسی رسہ غاک (براہوئی
تحقیق) شینک سال 2018ء شینکار ہائیر
ایجوکیشن اسلام آباد

7- زند زندان اسے (براہوئی افسانہ)
شینک سال 2019ء شینکار اوتان کلچر
اکیڈمی نوٹکے

8- لٹ خانہ (پروفیسر ماما عبداللہ جان
بمالدینی) براہوئی رجا تک شینک سال
2020ء شینکار آماج ادبی دیوان

مستونگ
9- راز حیات، مولانا وحید الدین، براہوئی
رجا تک، شینک سال 2021ء شینکار
اوتان کلچر اکیڈمی نوٹکے

10- کفایت کرار ”کڑد و گشاد“ (فن و
شخصیت) شینک سال 2022ء شینکار
زند اکیڈمی نوٹکے

11- گڈیکوتخ (براہوئی افسانوی مجموعہ)
شینک سال 2022ء شینکار، براہوئی
ادبی سوسائٹی کونہ

12- گل گال، میر گل خان نصیر بلوچی
شاعری، براہوئی بدل، شینک سال
2024ء شینکار بلوچی اکیڈمی کونہ

13- ہانی کنا لمہ وطن (مبارک قاضی

چناک خواندہ مریر، وای اودے کتاب و
لابریری کلچر نا بابت اٹ آگہ تہ۔ اسنتے
کے اودے تینٹ کتاب و کتابجا دوست
نسر، و اونا چندا نارائی ہم کتابجا اس نسکہ،
تینا اراٹی ہم خوانگ نا ماحول ء جوڑ
کریس و تینا چناتے تینٹ اسکول آتینا
اسکوڈر آدریکہ و ایسکہ۔ ہراوخت کہ امی ارا
غان بازار کن بسہ گڑا اوکن تون انام
بوستان روڈ نوٹکے آ ڈک لگا کہ و اوڈون
اونا پھل انکا چناک اسکوڈر آسوار سسرہ، کنے
خنگ تون تینے شخندہ کریکہ و سخاکہ و کنے آ
سلام بٹیکہ، کنے پاریکہ کہ خواجہ! ای نا
مضمون و پبٹ و پوپی نوشت آتے ”مٹار“
آن ہلساٹ و اوفتے کالج اٹ چناتے
خوانفنگ اٹی اٹ۔ کنے پارے کہ
اٹ نا ہراخس نوشت اریر ای
اوفتے اسہ جاگہ کیوہ و کتابی دروشم اٹ
مونی اتیوہ۔ ای پاریت تے کہ کنا کنا آن
نہ موکل ء۔ داژان بیدس ای اونا کتاب
آتا تزی آتے تنقیدی جاچ ہم کریہ ولے او
ورندی تنو کہ و پاریکہ کہ خواجہ! ای راست
پانگلک اُس و ہندا تو لوزا تک نامہ داری و
حسن ء۔

کنے پاریکہ کہ خواجہ ہرا تم پنی ء بندغ اس ملا
نے، اونا زند و کڑد ء ایلو بندغ آتینا نار مونی
اتسا کیس، تا کہ سن اوتھیان فاندہ بلین، او
تینٹ سوشل میڈیا نا رداٹ کہی بندغ
آتے اتھرو پوکرے و اوقفا فکر آتے مون آ

ایس۔ تا کہ دا جہاں ارے اوتینا فکر و خیال
آتھون حیات ء۔

16 مئی 2026ء نادے ای میر گل خان
نصیر پبلک لابریری نوٹکے ٹی تینا آفس
اٹ تولوک نسکہ کہ انگت کنا خف تیشی
اسہ تو اس تندی اٹ بس، او تو ادا وڈس
کہ ”ولوچو تہ ہمدوئے؟“ ای پاریت ”جی

ہان من ہما اُن۔“ او کنے پارے زوت
ہسپتال آ بیبا امیر حسنی انت۔“ دا تو ادا
پروفیسر ڈاکٹر غلام دنگیر صابر نا نسکہ۔ گڑا
ای تندی اٹ پششن بسٹ و تینا چوٹ نا کھی
تے ہم تقوت۔

8 میکرو پینہ غا برجاء

پن اٹ شہید پروفیسر غمخور حیات نا

رخشان نا استار

.....نذیری

رخشان نازندہ سلوک آستار

راج انا توار

ملک وڈیہہ اندر شانی کروک آ

یار!

غمخور!

نی شانزده مئی نادے ہر اتم

ناگمان آن

تینا خلق انا ہد داویل ائی

غلام تا سُم تا گواچی مَس!

اکیسوی صدی نا بے حس آنہار تا تاڑ ائی

بَس

ہمودے آن بلوچ راج ء!

نازندانا ارمانک پلوڑ کرینو!

گیشتری ہر کلک آن ٹھوئیک آک ریڑ

کرینو!

ہر باشعور مخلوق!

شاعر..... ادیب

داشور، طالب علم!

اہل ادب!

اہل سخن، مچ آوطن!

سو بر آجب!

لمہ جچاک! کشکوک آسا..... اڑک!

ایڑوک، غم گودیک!

چڑکا چنکا معصوم آد چنکا!

جاگہ اس آراتا اراک!

ہرکس ء ہر اسٹ ء

نا مرگ! پن ریچ نامد آنبار پوٹکن کرسا

گیر بیٹینے!

ہر اسٹ انا بلا د آنا جتائی سفا پوٹ آنبار

داغ اس تھانے!

ہرکس ء ہر

اودے

نے کن ارمان و افسوزنا

احساس ٹوہسے

اور ارمان کر ساء

دا سکان!

نے کن داراج ائی ہر مخلوق

ہر اس نے آن! نا پن آن،

نا شیر و باگل تیان

واحب اریر،

یا نا شہیدی نادے آن پد و ائحب مسر، او!

غٹ ارمان کر ساء!

ہر ہموض!

نے کن

نازیبا انگازندا کن ارمان کر ساء!

ہر اسٹ

تینا اسٹ ء

ہندن شترانے انت پاو!

دا خلقت اٹ انت! سُرک اس سُرک!

نے کن ارمان کر ساء!

نے یات آتساء

نے و نا نوشت آتے، کتاب آتے

غٹ ء

نو شکل ناڈغار! راسکوه نابالا د، چلتن! آماج

بولان!

ہر میدان ہر پڑ! نے کن شمع لگفساء!

درو ہوسا بہت کشا!

نوزدہ مئی نادے نے کن شمع لگفیر!

نا گودی مسٹر

گل آن مستی کس

نا کتاب "نوکاپ" اونا اسٹ آ

نا جتائی نا بھلا ڈکھا تون اور تخوک کس

و ہندن لگا کہ کس پائے نی اوڑ تون ساڑی

اُس

اونا خن تا زہیری تینی ہندرخس ء کڑمبو

اُسٹ بڑی اس گوازی کریکہ!

اونا چ آوجودائی

بیرہ نا نمک گوبی کریرہ!

ولے خرین ء ہشندہ اس اونا دروشم آہزار آ

سوج و گڑنی تیان پد ہم تالان کس

گیشتری کنا قلم اوخس درشان کنگ کپ

تا

اوکان ہم زیات!

ہندن خونگا کہ نامہ رنگ حیات!

نا خلق ائی نا یات ائی

ایلو خلق تون اوار

اسہ تہار ء اسٹ ہسونی اسے آن تدا

روشنائی لگفیرہ!

نا فونوے تخیسن آ پھل اٹ بیر فیرہ!

موم ہتی ہر فیسر!

نا رزشت ء درشان کریرہ!

ماہ رنگ ہم نے کن نوشتہ کرے

بھاز بھلو ارمانی ء پڑ اسے نا افسوز کرسا

تھمشا تک اس تالان کس!

اودوو! دا ہم پارے کہ 'بلوچ قوم انا

شعور، زبان و ادب،

ثقافت و راج انا بقا کن

نا یعنی غمخور نا گرج

تقدس نا پڑ آن نا بش مریک"

نا جاگہ ء تقدس نا

ایوارڈ اٹ سوارا ویر فیر!

پین چندی شاعر و ادیب آک!

براہوئی، اردو زبان ائی نا ارمان تے و نا

گچین انگازندا نا پڑ ء

نا مرگ و اونا سخا ء

نوشتہ کر ساء!

ہرکس، تینا ارمان تے تینا قلم نا شیخ آن، نا

زند

زند انا توٹ بش، اواری تے یات آ

شاغسا!

افسوز کر ساء! لکھسائے

سوشل میڈیا ء ہر اپڑ آن ملس ہر س!

توالمی نا فونواس

نا جھوک آدروشم تون پاش کیک!

یا لمی نا بابت گڑا نا گڑا اس نوشتہ ء!

دا گل ارمان و، ڈکھو بے دوا و درمان ء

کنے تو لکپک نی مر ہناس!

نی زند آن زیات مرگ آن پد اسٹ

آ تیان جھوک شاغسا تیتے!

نی ولدا و دی مس!

نی سانده ہیبت کیسہ!

نی اسل مر و جتا فیس!

ولے افسوز دا کہ نی ولدا

بفیہ،

پین پوسلکن ء ہیبت ہم کپسہ!

تینا زبان، ادب ڈیہہ و راج کن لکھسپسہ!

بس

دا سہ بیرہ لوڑ آ تا ڈیک ائی

نا ہیبت آک ننے ڈو بریرہ!

دا سہ بیرہ ہیبتن آ کاغذ نازی آ

مون انگا سیاہی نی نا فکر!

نا کچاریک!

ہیبت و گپ! مشاہدہ او تجرہ غناک

داراج اونا بزرگی آزند!

اونا پیوسیک!

بلوچ قوم بلوچستان

اونا با تیک ساڑی نظر بریرہ!

نے شانزده مئی ارا ہزار پیست و شش آن

پد پین غمخور

دنگہ ہو بے ناوڑ ء!

قیامت اسکان رستینکپر و!

نا چ آوجود

کنا خیال پاک نی سانده

زندہ سلیس!

تا کہ بلوچ! اونا راج، اونا ڈیہہ

اونا ناز بانک زندہ ء!

نا تخلیق! نا تخلیق مروک آ لوڑ آک!

نا رمانی آمرگ!

راج انا غمخوری نی حیات مسر!

نی دکہ اسہ شعور سے نا پن مس!

شعور امر ایسر میتنگ کیک؟

بیرہ بائی آدیگرس شام تما

ولے نا فکر ہیبت کیک!

راج ء ٹو پک!

کسر بٹنگ

نی انت پائس؟

نی انت نوشتہ کٹس!

داراج کن

نے امر پاو کہ نے آمرگ انا سچا تما؟

نے تو شہید کنگ!

شہید امین پارہ حیات ء

نی تو امین ہم حیات اس

حیات مس!

جی آخیار

غمخور

نی تو حیات اس

سانده! داسد تو

اسل بٹر

بلوچ راج نا ڈکھو گیر ام کپر و!

نی جائی حیات مسوس!

بلوچ راج و براہوئی ادب ائی!

رخشان نازر، زروک ء اسہ استار اس

اسہ پین

حیاتی ء غمخور اس!

.....حمید عزیز آبادی

(یاتی: غمخوارنا کتاب "گورچ" اونا
زندات شینک متو۔)

جدید براہوئی شاعری ناباروات وخت اس
لس خیال دا چست مریک کہ براہوئی
شاعری نالوز آک بھازنٹک ء۔ اونا لہجہ
ہنداحدرڈند ء کہ اوئی ہرانازرک آاحساس
آتا فروانی ناچ ء اونچی کتی تاگواچی ء۔ دا
ہیت اتون کچ اس اسکان امنائی کن تینا
ڈیہہ انا جغرافیائی دروشم تون اور سیاسی و
راجی معروضی حالت آتا ہم خوڑتی ات جاچ
المی مریک۔

ڈیہہ انا ہراش ات خاص وڑاٹ براہوئی
شیر و ادب تخلیق مریک تو او شخ ء اگہ
مدوموس نا ادیک ائی ہرن تو تینا جغرافیائی
بد وویل ات نئے بیرہ خٹک و شخ ء، بلکہ
سمندرنا سطح غان بیخی، لغز آمش تا پویز ائی
ہم ارے۔ یقین ات ہنداسوب ء کہ دا
جغرافیائی دروشم ناچا گڑو گورو گشا دوا جاگہ
نامخلوق ناٹوٹ بش، دودور وایت، عادت و
نقیسات تون اور لہجہ غایتا ہم تینا اثر تالان
کننگ ات سرہب ء، مدوموس نا ہنداشٹک
انگا قدرتی ماحول دا جہہ اناباتی تاماغ و اوقنا
انداز بیان ء ترند کرینے، دا لہجہ نا ترندی ء کہ
دا جہہ نا باتیک نئے ترندی ء برداشت کرینو
نئے ترندی ناکس ء موکل تسنو بلکہ ہر
زوراک آقوت آتھون مزاحمت کرسا تینا
خردنڈمز و نقیسات نا شاہدی ء ہم تسنو۔

یقین ات ہنداراج انا شاعر و ادیب آہم
ڈیہہ انا جغرافیائی آحالت آئی اثر
شامانے، ہنداسوب ء کہ دا ٹک ات
براہوئی شاعری نا لہجہ روایت پسندی ء سینہ
ات خوندی کرسا مدام خردنڈم و خرن ہم منے۔
انٹے کاڈے قدرتی ندرارہ پھل و خریک
ہم "گورچ" آتا گواچی مسو، شاعر اگہ
نوشہ یک تو تینا چا گڑ آن خام مواد ہلیک و
اوفتے فکر انا باہوت کرسا راج انا امانت ء
ولد اوڑا سریک۔ ہندا ڈیہہ نا خٹک و ترند
ماحول آن اونا شاعر و ادیب ہم تعلق دار ء،
اونا لہجہ نا ترندی ہم ہندا ماحول نا پیداوار ء

"غمخوار، غم اتون فیصلہ کپک، اور تون جنگ ایتک"

گورچ آگونڈ ء شرہ اس

ہندا پیداوار آتے ٹی براہوئی زبان نا شاعر،
فلشن نگار و، ترجمہ کروک آنوشکار خواجہ
غمخوار حیات ہم ساڑی ء۔

ہرا تم آن غمخوار نا شاعری ء چند یا خوانہ تو
اونا لہجہ ٹی ہم گورچ نا خٹک انکا تہونے شد
نظر بریک، اونا شاعری تاریخ و معروض نا
خرینی تاخن تے غیسن یک، ہر ہمو جہو کار
ء ہکل ہم ایک، ہرا کہ اونا ذاتی زندبود
ات زور غنڈی کرسا اڑنگ شانگ یا
شامانے۔ اوتینا ہندا خردنڈا لہجہ نا سوب آن
تینا شاعری تے "گورچ" نا پین تسنے۔

گورچ، شاعری اراش یعنی غزل و نظم آتینا
تالان ء، وخت اس کن اولیکو وار غزل نا
دروشم ء تینا مومن آخند تو غزل نا ہرا نازرک
طبی ء یا غزل نا ہرا بنیادی اطلب و نقیسات ء
یا ڈاڑون اور غزل ائی ہجر و فراق پھل و
بلبل مستی و اسونجی نا کرے غاک اودیم ء، تو دا
بندای آسرحال آک غمخوار نا غزل تون
تینے ہمگچ کتو، یقین ات دانا بندای
سوب دامنگ یک کہ غمخوار ہرا جغرافیائی
یک آٹوٹ بش و زندمرک یک یا او ہرا
سیاسی وراجی ماحول ائی رڈانے تو ہندا قدرتی
و معروضی حالت اونا نوشت آسہ ہی ء وڑ
اسیٹ تینا اثر ء تالان کرینو۔ ہندا بندای
ازمکاری نا سوب آن اونا غزل ائی غزل نا
بنیادی سرحال یعنی عشقیہ جوزہ، موج و مستی،
ہجر و فراق، مہر و مابت، پھل و بلبل کون انکا

داسکان بالا دو کردار آتے سزاتنگ ء
غمخوار نا ڈیہہ انا جغرافیائی دروشم تون
اور سیاسی وراجی چک تاڑ آتینا ودی
مروک آحالت آک دا جہہ اناباتی تا زندبود
ات ہرا تاریخی و معروضی تاڑ واڑی تے ودی
کننگ نا سوب مسو، تو غمخوار ء تینا زمواری تا
ہمو احساس ء کہ ہمزندا ناغم خواری یا ڈکھ
ویل آتے تینا غزل نا نجائی سرحال جوڑ
کرینے۔ اونا ہندا نجائی سرحال آن دا
محموس مریک کہ اونا دا سگ و سینہ ء کہ او
ودی مروک آزندنا ڈوڈوم تون چخ ء جاگہ
اس فیصلہ کننگ کن تیاراف، بلکہ او ڈکھ وویل
آتاخن حیث خن تے خلسا اوتھون رُوبہ رُو
مرسا دا قہارا انکا گورچ ات جنگ تینگ ء، ن
خند کہ اتوی غا جنگ ائی اونا غزل نئے چخ ء
جاگہ اس نئے بے واکی اس نشان ایتک،
سنے اودم دری تا گواچی ء، بلکہ اونا ہنداسگ
وسینہ مومن انکا جنگل آتے ٹی راج کن رڑون
اسے ناکھو ء تالان یک۔

جنگل مں معرفت آتا دا
مہرا نا ملگر کن سرہل)

☆
پونخ و خاخرزاب ولہمہ غایت
ہر تاشندہ ء ورون کا پک
دا ہم محسوس مریک کہ غمخوار دا جہد و خواری
کش آجنگ و جدل نا گورچی آسفرات
ہنداحدر و رخمار و مست بیجود ء کہ اوکس انا
ہیت ء ہلیک، نئے کس اس اوڑ ڈریگ
کننگ یک، نئے اوزندا نادی مروک آڈوڈ
وویل آتھون خیر انا دو ء مریک، بلکن
اودے دا ڈوڈو ویل آتھون جوتنگ ات اسہ
چس و سُرور اس ہم ڈو بریک، اوتینا دا چس و
مزہ ات تینے تینا ہم خاک پک بلکہ اونا دا ڈاکا ء
کہ تیوی راج دا ڈکھ آتا شدت ات کن تون
ہمسفر ہم مرے۔

☆
دیوانہ گنوک اُن ہندا اُن حیاتی
نن تینا مزاج آست حال ائی خوش اُن
یقین ات ہندا سوب ء کہ شاعری نا شخ

☆ ☆ ☆ ☆ ☆
☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ننا خلق انا قبرستان بازار وخلق انا نیام اٹ
بریک.....

ای ہرزدے کے خلق آن بازار کن پند اٹ
بریوہ تو قبرستان آ ضرور اڈ کیوہ.....

پیرانگا تا قبر ا پانتیا اس کیوہ اولیو ہنوک آتے
کن ہم دعا نائیت اٹ دو تے بوز
توروہ.....

اسدے کے خیال بس کہ مہالوی آن تینا لمہ
نا ادیرہ نا گور آ تین کن ہم ڈغار اس نشانی
کیوہ.....

اسدے قبرستان آ ہندائیت اٹ
سلیٹ.....

ہموزدے قدرتی کن تون کناسگت اس ہم
ہمراہ کن.....

ای ہموڑے تین کن ڈغار اس نشان کنگت نا
ارادہ ہتینا سنگت ء ہم پاریٹ.....

گڑا اوکنا داہیت آن بھاز بگڑینگا، اسل غار
اٹ پارے اسٹ تو داچ شتر اف ولدانی
انٹنے ء پیشات کیسہ یار.....! داشرک

ء.....
خدا نے سلامت کے.....

اللہ ناعمر ء لکھ اس کے.....
داوڑ ء ہیٹ کیسہ.....

ای پاریٹ او سنگت نے خبر ء دینا ناکل آن
بھلار انگلی موت ء.....

موت برحق ء.....
زندارے تو مرکارے.....

اوتر تندر دو تے حسسا پارے، آن گڑا دا
ہیت آن دیرا کرکارے.....

کے ہم خبر ء مرکارے ہیچ ء.....
نن دا قبرستان اٹی کہ سلوک اُن داڑے اخس

کہ بندر کھڈ ء، کل اسدہ وخت اس زندہ
مسنو.....

نے وکنے آبار دا فنا ہم ارمانک مسنو.....
دافتے ہم آرا، مال، مدی، مبرات، زانیفہ،

چنا، سیال قریب کل گڑا ک مسنو.....
ولے داقتیان کنے لکپک کہ کس تین کن تینا

زندت قبر اس نشان کرینے.....
ڈغار سے آچھ کشانے کہ کئے داڑے قبر

کیوہ.....
ای پاریٹ او اہلم، ائی انٹنے دادے پین رنگ

ایتسہ.....
شوقی اٹ تھاس.....؟ بھاز قبر خنگت نا شوقی

افسانہ

کنامرک آکس بتو.....

ایو پگہ ڈغار نا کتی ء..... ہندا قبرستان اٹی
چندیک تین کن ڈغار نشان کرینو.....
اسماعیل اس تاٹوٹی اوارتم.....

ای اونا دوٹی ہلکت منہ جاگہ ہندن ڈنشان
ثواب آن ثواب..... انسانیت نا خدمت

..... پروفیسر غمخوار حیات شہید

تسٹ تے، ہر افتنے زندہ غاک تینا قبر کن
مہالوی آن نشانی کرینر.....
آن خدمت.....

بہر حال ای نے تون کم از کم داکاریم اٹی
مک کپہہ.....
بہر حال ای نے تون کم از کم داکاریم اٹی

اگہ بھاز ہیٹ کیسہ تو ہندا تینا دوتا کشوک آ
لیک ء ہم پدی ٹخوفہ.....
اگہ بھاز ہیٹ کیسہ تو ہندا تینا دوتا کشوک آ

نن ہندا ہیٹ آ ہیٹ نسن کہ ارا
موڑ سائیگی بسر قبرستان ء رینگارنے پاریر
خیر ء خولجہ غاک نم داڑے.....؟

ای پاریٹ آخا سنگت نن پانتیا کن
بسوس.....
ای پاریٹ آخا سنگت نن پانتیا کن

تکلیف کن بشنداری.....
اوکل دا بگر تو پدامون بازار کن سر ہلگر.....
تکلیف کن بشنداری.....

ننا خلقی آ مخلوق ناکل آن جوان انگا ہندا
عادت پاس یا جوانی پاس کئے وڑک کہ خلق
اٹ چائے ہرا اراغان بندر اس کزیت

کے بیدس فرق آن ہرکس اس خلق انا مسیت
آداسہ کان.....
کے بیدس فرق آن ہرکس اس خلق انا مسیت

ای پاریٹ یار پگہ غان کننا آست خواہک
نیل وکلگ اس اتیو یکبارگی لحد ء ہم تیار
کین، انت پاسہ.....؟

اودو نفسا پارے.....
آ..... بس خدء تینا من، یار پین کاریم

ارے اف نے.....؟
ایسہن تو بھاز اختہ ء بندر اسے اُس داسہ
دابکاری واہرا کانے تون بیدلگانے کہ قبرانا

شوقی اٹ تھاس.....؟ بھاز قبر خنگت نا شوقی
”قبر ء مہالو تیار کیو یا کپر.....“ نا بابت پک

ء فیصلہ اس کنگت کوتھ، و ہر تو م آک بازار
کن سر ہلگن.....

ولے کننا ہرا ارادہ اُس، اوہم کننا دماغ آن
ایک متو.....

پگہ کہ ای نیل وکلگ تون قبرستان آچٹ
تیناسٹ.....

ہندا چیدہ کروک آ جاگہ غا کنگت خنگت ء
شروع کریت تو دم اسے ٹی مخلوق مک کن

برسا کرے..... اوکل کئے قبر اس خنگت آ
خنار تو سوج ہم کتوس او فتنے دا تنگار کہ خلق

اٹ کزیت اس مرو.....
دم اسے ناخید و خواری آن قبر جوڑس.....

ای اُسٹ جم مسٹ کہ کننا زندت کننا قبر جوڑ
مس..... دتچا کہ کہنگ آن پد امر

مروس.....
پارہ کہ بندر نا ہوش دے آن ہرا گڑا تون

زیات مس تو ننگان اونا قع اٹ ہمو کاریم
وگڑا ک بریرہ.....

کن تون ہم ہمون ہندن مس.....
ای قع اٹ خنات کہ ای کسکٹ.....

کن کن مخلوق بھلو و اتوڑ اس، بھلو ارمان
اس کنگت ء.....

ڈن جوان ء بندر اس اُس.....
ڈن راج انا خیر خواہ اُس.....

داؤل مخلوق کن کن مہر کر یکہ.....
ڈن ءسگت و سید سے نا خولجہ اُس.....

بے مٹ و بے آزار ء بندر اس نسک.....
اسٹ آن آخا بلکہ تیوٹی راج آن ہنا.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

داؤل انا بندر گرن ہیٹ و دی
مریک.....

غمخوار ہنا حیات

سلیس

..... 5 میکو پندہ غان برجا

دخت اس کہ ای ہسپتال آ ہناٹ اوڑے
بندرغ آتا اسدہ بھلو کچ اس ساڑی اُس۔ ای

شعبہ حادثات نا تہنی ہناٹ اوڑے خنات
کہ کناراج انا شاعر زانیکا ر غمخوار حیات نا

جون اسٹریچر نازی آ تخوک ء، ودا پارا پاپار
بندرغ آک چپ و خویبکی آخن تھون

ساڑی ء۔ ای اونا سرون آسٹ سلیسٹ و
تینا دو ء اونا پیشانی آ نختاٹ و پاریٹ کہ

”غمخوار تا کہ داد دینا ارے فی حیات اُس۔“
اونا بدن اٹ نہہ گولی نا نشان سسرہ۔ واسہ

گولی اسے نا نشان اونا راستیکو نیچہ غان سکہ،
واونا راستیکو دوہم تمنگ آن پناس۔

ولے او اسٹریچر نازی آ ہندن تخوک نسک
کس خسوس تو پار یکہ کہ چاچانے۔ اوکان

پداو دے اراغا درویر خرن و ہر گڑا خربکی
نسک و او دے شام انا 6 بجہ ہفتہ نادے

16 مئی 2026ء نا دے کی مینگل نا
قبرستان اٹ چہد و جاگہ کریر، و اونا جنازہ

ٹی چنکا بھلا ہرش انا بندرغ آک اسدہ بھلو کچ
اسٹی ساڑی سسر۔ و غمخوار حیات مدام

تینا فکر آ تھون نن تون اوار و حیات ء۔